

TAPAK

TASARIM ve PLANLAMA
AKREDİTASYON DERNEĞİ
DESIGN and PLANNING ACCREDITING ASSOCIATION

TASARIM VE PLANLAMA AKREDİTASYON DERNEĞİ

ÇIKAR ÇATIŞMASI/ÇAKIŞMASI POLİTİKASI, ETİK KURALLAR VE BEYAN

OYK

ORGANİZASYON YÜRÜTME KURULU

AYK

AKREDİTASYON KURULLARI

Konur 2 Sokak No:34/10 Kızılay – Ankara

taplakder@gmail.com

www.taplak.org

Sürüm No: 4.0-20230712

TAPLAK

ÇIKAR ÇATIŞMASI/ÇAKIŞMASI POLİTİKASI VE ETİK KURALLAR VE BEYÂN

Tasarım ve Planlama Akreditasyon Derneğinin (TAPLAK) etkinliklerinde yer alan her TAPLAK görevlisi (bu terim tekil veya çoğul olarak, bundan böyle TAPLAK kurulları üyesi, TAPLAK gönüllüsü ya da TAPLAK çalışanı anlamında kullanılacaktır) genel etik kuralları ile birlikte, bu belgede belirtilen kurallar doğrultusunda etik davranış içinde olmalıdır. Bu kişiler, en üst düzeyde profesyonellik, dürüstlük ve doğruluk standartları ile çalışmalıdır. TAPLAK etkinlikleri, yansızlık, adillik ve eşitlik gerektirir. TAPLAK etkinliklerini yürüten herkes, görevini en üst düzeyde etik davranış içinde yapmalıdır. Bu belgenin amacı, TAPLAK etkinlikleri ile ilgili etik standartların ayrıntılarını tanımlamaktır. TAPLAK Kurullarının üyeleri, TAPLAK çalışanları ve program değerlendiricileri Etik Beyanını imzalamalıdır.

TAPLAK Çıkar Çatışması/Çakışması Politikası

1. Çıkar Çatışması/Çakışması TAPLAK politikalarının amaçları aşağıda sıralanmıştır.
 - a) Değerlendirme sürecinin saygınlığını ve TAPLAK Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, OYK ve AYK üyelerinin ve değerlendirme ekibi üyelerinin kararlarının güvenilirliğini sağlamak
 - b) Adil ve tarafsız bir karar verme sürecini garanti etmek
 - c) Tarafsız hareket edilmesini temin etmek ve tarafsız olunmadığı izlenimi verebilecek davranışların engellenmesini sağlamak
2. TAPLAK Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, OYK ve AYK üyeliği görevi, değerlendirme sürecinin tarafsızlığına ve saygınlığına ilişkin sorgulamalara ya da çıkar çatışmalarına ve/veya çakışmalarına yol açabilecek durumlar yaratabilir. TAPLAK Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, OYK ve AYK üyelerinin profesyonel ve etiğe uygun bir şekilde davranmaları, gerçek ya da görünür çıkar çatışmalarını ve/veya çakışmalarını açıklamaları ve gerçek ya da görünür çıkar çatışmaları ve/veya çakışmaları ile ilgili olabilecek tartışma ve kararlardan uzak durmaları beklenir.
3. Benzer şekilde, değerlendirme ekibi başkanlığı, program değerlendiriciliği, ve öğrenci değerlendiricilik gibi görevler, değerlendirme sürecinin tarafsızlığına ve saygınlığına ilişkin sorgulamalara ya da çıkar çatışmalarına/çakışmalarına yol açabilecek durumlar yaratabilir. TAPLAK bu kişilerden profesyonel ve etiğe uygun bir şekilde davranmalarını, gerçek ya da görünür çıkar çatışmalarını/çakışmalarını açıklamalarını ve gerçek ya da görünür çıkar çatışmaları/çakışmaları ile ilgili olabilecek tartışma ve kararlardan uzak durmalarını bekler.

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

4. TAPLAK Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, OYK ve AYK üyeleri karar sürecinde olan bir program ya da kurum ile yakın ve etkin bir ilişki içinde iseler ya da geçmişte olmuşlarsa, bu program ya da kurum ile ilgili karar verme sürecine katılamazlar. Yakın ve etkin ilişki aşağıda verilenleri içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir:
 - a) Kurum ya da programda halen öğretim üyesi, görevli ya da danışman olarak çalışıyor olması ya da geçmişte çalışmış olması
 - b) Kurum ya da programda görev yapmak üzere görüşmeler ya da tartışmalar yapıyor olması ya da yapmış olması
 - c) Kurumun öğrencisi olmuş olması
 - d) Kurumdan onursal bir derece almış olması
 - e) Eş, 1., 2. ve 3. derecede akrabalar ile eşin 1., 2. ve 3. derece akrabalarının kurumun ya da programın öğrencisi ya da çalışanı olması
 - f) Kurumla ücret karşılığı olmayan resmi bir bağlantısı (örneğin, kurumun mütevelli heyeti ya da endüstriyel danışma kurulu üyeliği, vb.) bulunması
5. TAPLAK Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, OYK ve AYK üyeleri bir çıkar çatışması/çakışması yaratacak durumlara neden olmayacaklarını ve bu ilkeleri okuduklarını ve anladıklarını ifade eden bir Gizlilik ve Etik Beyanı imzalarlar.
6. Değerlendirme sürecinde görev yapacak ekip üyelerinden değerlendirecekleri programa ilişkin kurum ve kişilerle gerçek ya da görünür çıkar çatışmalarının/çakışmalarının olmadığına dair yazılı beyanda bulunmaları, ayrıca istenir.
7. TAPLAK Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, OYK ve AYK üyeleri, ilgili toplantıların kendilerinin gerçek ya da görünür çıkar çatışması/çakışması bulunan konuların tartışıldığı ya da karar alındığı bölümlerine katılmazlar. Bir toplantıda çıkar çatışması/çakışması nedeniyle kendisinin yetkisiz olduğunu beyan edenlerin adları kayıtlara geçirilir. Gerçek ya da görünür çıkar çatışması/çakışması aşağıdaki durumlarda oluşur:
 - a) Bir program ya da kurumla yakın ve etkin bir ilişki olması
 - b) Parasal ya da kişisel bir ilinti olması
 - c) Kişinin yansız karar vermesine engel olacak bir neden olması

TAPLAK Etik Kuralları:

1. TAPLAK görevlileri, program değerlendirmelerinin tüm süreç ve aşamalarında, TAPLAK akreditasyonu konusunda kurumlara yapacakları sunumlarda ve kamuya yapacakları

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

çeşitli açıklamalarda genel etik kurallarına ve TAPLAK etik kurallarına uyma, bu faaliyetlerini kamunun güvenliği, sağlığı ve çıkarı doğrultusunda yapma ve bu görevleriyle doğrudan ya da dolaylı olarak çatışan/çakışan faktörleri TAPLAK yönetimine açıklama sorumluluğunu kabul eder.

- a) TAPLAK etkinliklerinde görev yapan kişiler, toplumdaki kişilerin hayatının, güvenliğinin, sağlığının ve refahının tasarım ve planlama mesleklerini yetkin birer profesyonel olarak icra etmesine bağlı olduğunun farkındadır.
 - b) TAPLAK görevlileri, akreditasyon almış bir programın TAPLAK ölçütlerini sağlamadığı bilgisine sahipse ya da öyle olduğuna inanmalarına yol açan nedenleri varsa, bu bilgiyi TAPLAK'a yazılı olarak bildirir ve gerekiyorsa daha fazla bilgi için TAPLAK ile iş birliği yapar.
 - c) TAPLAK akreditasyonu konusundaki sunum, seminer ve toplantı katılımlarının "TAPLAK adına" yapılabilmesi için, yapılacak sunum için dahil, yetkili TAPLAK kurulunun onayı alınmış olmalıdır. Bu etkinlikleri yürüten kişinin bağlı olduğu kuruluş TAPLAK olarak gösterilir ve her türlü etkinlik dokümanında TAPLAK logosu ve şablonları kullanılır.
2. TAPLAK etkinliklerinde görev yapan kişiler, yalnızca eğitilmiş ve/veya deneyimli oldukları özel teknik alanlarda görev kabul eder.
3. TAPLAK görevlileri, TAPLAK adına görev yapan güvenilir kişiler olarak hareket etmeyi kabul eder, tüm çıkar çatışmalarından/çakışmalarından kaçınır ve çıkar çatışması/çakışması olan durumlarda bundan etkilenebilecek tüm tarafları haberdar eder.
- a) TAPLAK etkinliklerinde görev yapanlar, TAPLAK'ı temsil ettikleri her etkinlikte ve durumda çıkar çatışmalarından/çakışmalarından kaçınır.
 - b) Bu kişiler, verecekleri kararları ya da verecekleri hizmetin kalitesini etkileyebilecek ya da etkiliyormuş görüntüsü verebilecek her türlü çıkar çatışmasını/çakışmasını ve çıkar çatışması/çakışması potansiyelini beyan eder.
 - c) TAPLAK kurullarının üyeleri bir kuruma ya da birimine program değerlendirmesi konusunda danışmanlık yapmaz.
 - d) Program değerlendirmesi konusunda bir kuruma ya da birimine danışmanlık yapmış, yapmakta olan ya da yapacak olan TAPLAK görevlileri, bu durumu TAPLAK'a bildirmek zorundadır ve ilgili kurumun programlarının değerlendirmesi sürecinin hiçbir aşamasında yer almaz.
 - e) TAPLAK görevlileri, kendileri ile TAPLAK ya da kendileri ile programları

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

değerlendirilecek kuruluşlar arasında çıkar çatışması/çakışması yaratacak hiçbir görevi üstlenmez, hiçbir görüşmede bulunmaz ve tartışma içine girmez.

- f) TAPLAK görevlileri, programları değerlendirilmekte olan kuruluşlardan ve çalışanlarından doğrudan ya da dolaylı olarak herhangi bir hediye istemez ya da kabul etmez.
 - g) TAPLAK görevlileri, programları değerlendirilmekte olan kuruluşlardan ve çalışanlarından programların değerlendirme sonucunu etkilemek amacıyla doğrudan ya da dolaylı olarak herhangi bir ödeme yapılmasını istemez ya da böyle bir ödemeyi kabul etmez.
 - h) TAPLAK değerlendirmeleri konusunda kurumların daveti üzerine, kurumlara sunum yapan, eğitim veren veya danışmanlık yapan TAPLAK görevlileri yukarıdaki kurallara uymakla yükümlüdür.
4. TAPLAK görevlileri, kamuyu tehlikeye sokan durumlar ya da yasal nedenlerle açıklanması gereken durumlar dışında, program değerlendirme kararları ile ilgili tüm belgelerin ve bilgilerin gizliliğini kabul eder.
- a) TAPLAK etkinliklerinde görev yapanlar, bu görevleri sırasında kendilerine verilen tüm belge ve bilgileri gizli tutar ve hiçbir durumda bu belge ve bilgileri TAPLAK görevleri dışında hiçbir amaçla kullanmaz.
 - b) Bu kişiler, gizli belge, bilgi ve bulguları yasal nedenler dışında açıklamaz.
 - c) Bu kişilerin gizli belge, bilgi ve bulguları açıklamak zorunda kalmaları durumunda hem TAPLAK hem de ilgili kuruluştan izin almaları gerekir ve böyle bir durumda bu bilgi veya belgenin tümü açıklanır.
 - d) Bu kişiler, kendilerine verilen özdeğerlendirme raporlarını ve kurumdan edindikleri tüm diğer belgeleri kopyalamaz, çoğaltmaz, üçüncü kişi veya kurumlara vermez ve değerlendirme görevlerinin bitiminde imha eder ya da TAPLAK'a geri verir.
5. TAPLAK görevlileri, TAPLAK içinde ve dışında yapacakları açıklamaların tarafsız ve doğru olacağını kabul eder.
- a) TAPLAK etkinliklerinde görev yapanlar, raporlarında, açıklamalarında ve ifadelerinde tarafsız ve doğru davranır. TAPLAK adına yapılan açıklamalar ya da yayımlanan her türlü rapor, açıklama ve ifadeler, yalnızca konu ile ilgili ve uygun bilgileri içerir. TAPLAK etkinliklerinde görev yapanlar, değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilecek kişisel tercihlerini öne çıkaran davranışlardan kaçınır.
 - b) Bu kişiler, program değerlendirme konusunda başkaları tarafından telkin ya da teşvik edilmiş hiçbir ifade, eleştiri ya da gerekçeyi açıklamalarında kullanmaz. Bu

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

- tür bilgileri kullanmak durumunda kalırlarsa, bunların alıntı olduğunu, alıntının kaynağını ve bu bilgilerle kişisel çıkar sağlıyorsa bu durumu açıklamak zorundadır.
- c) Bu kişiler, bir gerçeği yanlış yorumlayan ya da gizleyen ifadeler kullanmaz.
- d) Bu kişiler, kanıtlanmış kişisel hatalarını kabul eder, kendi hata ve kararlarını haklı kılmak için gerçekleri çarpıtmaz ya da değiştirmez.
6. TAPLAK görevlileri, TAPLAK'ın yararlılığı ve saygınlığını artırmak üzere onurlu, sorumlu, etik ve yasalara uygun davranır.
- a) TAPLAK etkinliklerinde görev yapanlar, toplumu aldatıcı davranışlardan kaçınır.
- b) Bu kişiler, kendilerinin ya da birlikte çalıştıkları kişilerin akademik ya da mesleki yetkinliklerini çarpıtmaz ya da yanlış anlaşılmasına izin vermez.
- c) Bu kişiler, başkalarının mesleki saygınlığına, beklentilerine, uygulamalarına ya da işine, doğrudan ya da dolaylı olarak, kötü niyetli olarak ya da yanlışlıkla zarar vermez. Eğer, başkalarının etik olmayan ya da yasal olmayan bir davranış içinde olduğuna inanırlarsa, ilgili somut gözlem ve bilgilerini yetkili makamlara sunar.
7. TAPLAK görevlileri, herkese, ırk, dil, din, cinsiyet, özürülü olma, yaş, medeni durum ve siyasi görüş gibi özelliklerine bakmaksızın, eşit davranmayı kabul eder. Program değerlendirme etkinliklerinde görev alanlar, tüm taraflara eşit ve adil davranır.
8. TAPLAK görevlileri, meslektaşlarına ve kendileriyle birlikte çalışanlara mesleki gelişmelerinde yardımcı olmayı ve bu etik kurallara uymalarında destek olmayı kabul eder.
- a) TAPLAK, görevlilerini ve program değerlendirmesi ile ilgili olabilecek tüm tarafları bu etik kurallardan haberdar eder.
- b) TAPLAK, tüm yeni görevlilerini bu etik kuralları anlamaları ve kullanmaları konusunda eğitir.
- c) TAPLAK etkinliklerinde görev yapmaya devam edenler, mesleki ve etik alanlardaki gelişimlerini sürekli sağlar ve bu konudaki etkinliklere katılır.
9. Bu etik kurallara uymadığı saptanan TAPLAK görevlilerinin görevleri ilgili akreditasyon kurulu tarafından, TAPLAK Yönetim Kurulu ve TAPLAK Denetim Kurulu üyelerinin görevleri TAPLAK Genel Kurulu tarafından, diğer TAPLAK görevlilerinin görevi TAPLAK Yönetim Kurulu tarafından sona erdirilebilir.

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

TAPLAK

**DEĞERLENDİRİCİLER DIŞINDAKİ GÖREVLİLER, ÇALIŞANLAR VE GÖNÜLLÜLER İÇİN
ETİK BEYANNAMESİ**

Aşağıda imzası bulunan ben,

.....

1. Program değerlendirmelerini TAPLAK değerlendirme ölçütlerine göre ve kamunun güvenliği, sağlığı ve çıkarı doğrultusunda yapmayı ve bu görevler ile doğrudan ya da dolaylı olarak çatışan/çakışan faktörleri anında açıklama sorumluluğunu;
2. Yalnızca yetkin olduğum alanlarda hizmet vermeyi;
3. TAPLAK adına görev yapan güvenilir birisi olarak hareket etmeyi, tüm çıkar çatışmalarından/çakışmalarından kaçınmayı ve çıkar çatışmasının/çakışmasının ortaya çıktığı durumlarda bundan etkilenebilecek tüm tarafları haberdar etmeyi;
4. Kamuyu tehlikeye sokan durumlar ya da yasal nedenlerle açıklanması gereken durumlar dışında, program değerlendirme kararları ile ilgili tüm belge ve bilgilerin gizliliğini sağlamayı;
5. TAPLAK içinde ve dışında tarafsız ve doğru açıklamalar yapmayı;
6. TAPLAK'ın yararlılığı ve saygınlığını daha da arttırmak üzere onurlu, sorumlu, etik ve yasal davranmayı;
7. Herkese ırk, dil, din, cinsiyet, özürlü olma, yaş, medeni durum ve siyasi görüş gibi özelliklerine bakmaksızın eşit davranmayı;
8. Birlikte çalıştığım kişilere mesleki gelişmelerinde yardımcı olmayı ve bu etik kurallara uymalarında destek olmayı;
9. Bu etik kurallarının ihlal edilmesine ilişkin suçlamalarda kararın hızlı ve adil bir şekilde verilmesi için yürütülecek işlemleri desteklemeyi kabul ettiğimi beyan ederim.

TC Kimlik No:.....

Unvan / Ad Soyad:

İmza:

Tarih:.....

Telefon:.....

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

TAPLAK

DEĞERLENDİRİCİLER İÇİN ETİK BEYANNAMESİ

(AKREDİTE EDİLECEK PROGRAM ADI) program akreditasyonu, programlar için sürekli iyileştirme ve asgari gerekliliklere uygun eğitim-öğretim süreçleri işleterek mesleğin gerektirdiği asgari bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip (AKREDİTE EDİLECEK PROGRAM MEZUNLARININ ALDIĞI UNVAN) yetiştirmeyi temin etmek üzere gerçekleştirilen bir kalite güvence uygulamasıdır. Bu çerçevede, programların akreditasyon değerlendirmeleri Organizasyon Yürütme Kurulu (OYK) / Akreditasyon Kurulu (AYK) tarafından ilan edilmiş ve sürekli güncellenerek iyileştirilen akreditasyon ölçütlerine, belirlenen kurallara, standartlara ve ilgili diğer şartlara bağlı olarak objektif, tarafsız, adil, gizlilik ve güvenlik şartları sağlanmış, kanıtlara ve bilgiye dayalı şekilde gerçekleştirilir. Program akreditasyonu sürekli iyileşmeyi ve gelişmeyi hedeflediğinden yapıcı, uzlaşmacı, teşvik ve motive edici bir yaklaşımla gerçekleştirilir. Bu şartların yerine getirilmesini sağlamak üzere süreçte görev alan ve değerlendirici havuzunda bulunan değerlendiriciler etik ilke ve kurallara uygun hareket emekle yükümlüdür. Bu ilke ve kurallar çerçevesinde değerlendiriciler aşağıdaki şartları benimsediğini ve bunlara uygun davranacağını beyan ve taahhüt eder.

Aşağıda imzası bulunan ben,

.....

1. OYK/AYK tarafından verilen görevler boyunca süreçte yer alan tüm taraflara karşı objektif, tarafsız ve adil davranacağım.
2. Sorumluluklarımı yerine getirirken OYK/AYK tarafından belirlenmiş güncel akreditasyon ölçüt ve standartlarına uygun ve kanıtlara dayalı değerlendirmeler yapacağım ve her türlü subjektif tutumdan kaçınacağım.
3. Tarafıma sunulan belge ve bilgilerin gizliliğini ve güvenliğini temin edeceğim. Bu belgeleri hiçbir şekilde saklamayacak, çoğaltmayacak, kopyalamayacak ve yetkisi olmayan kişilerle paylaşmayacağım. Görevim sona erdiğinde söz konusu belgeleri AYK'ya ve/veya akreditasyon değerlendirmesi gerçekleştirilen program yöneticisine iade edeceğim. Edindiğim bilgilerin ve alınan kararların gizliliğini ve güvenliğini tehlikeye düşürecek davranış, açıklama ve paylaşımlarda bulunmayacağım.

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

4. Akreditasyon değerlendirmesi yapılacak program bünyesinde son 3 (üç) yıl içinde bir danışmanlık hizmeti vermiş olmam halinde derhal bu görevi reddederek AYK'yı bilgilendireceğim.
5. Görev teklif edildiği zaman veya görev aldıktan sonra ortaya çıkabilecek her türlü çıkar ilişkisi ve çatışmasından uzak duracağım. Çıkar ilişkisi/çatışması yaratabilecek aşağıdaki ve benzer diğer tüm halleri vakit kaybetmeksizin AYK'ya bildirerek bunlara karşılık AYK'nın aldığı kararları kabul edeceğim.
 - Programda ve/veya faaliyet gösterdiği kurumda görev yapıyor veya eskiden görev yapmış olmak
 - Programda ve/veya faaliyet gösterdiği kurumda göreve başlama konusunda mevcut ya da geçmişte bir süreç geçirmiş olmak
 - Programda ve/veya faaliyet gösterdiği kurumda öğrenci olarak bulunmuş olmak
 - Programda ve /veya faaliyet gösterdiği kurumda görev yapan ya da öğrenci olan 1., 2. ve 3. derecede akrabaya, eşe, hasıma vb. sahip olmak
 - Programda ve/veya faaliyet gösterdiği kurum bünyesinde çeşitli kurul ya da komisyonlarda vazifesi olmak
6. Süreçte görev alan diğer değerlendirici ve tarafların hiçbirine değerlendirmenin tarafsızlığını etkileyebilecek öneri, tavsiye, telkinde bulunmayacağım ve baskı uygulamayacağım.
7. Değerlendirme süreçleri boyunca şahit olduğum ve sürecin objektiflik, tarafsızlık, gizlilik ve güvenliğini zedeleyeceğini düşündüğüm halleri/davranışları vakit kaybetmeden AYK'ya bildireceğim.
8. Değerlendirme süreci boyunca hiçbir taraftan ya da kimseden gelebilecek ve değerlendirmenin tarafsızlığını zedeleyebilecek hiçbir öneri, tavsiye, telkin ve baskı unsurunu kabul etmeyeceğim ve böyle halleri vakit kaybetmeksizin AYK'ya bildireceğim.
9. Değerlendirmeye yönelik para, hediye veya yardım taleplerini kabul etmeyeceğim ve böyle durumlarda AYK'ya vakit kaybetmeden bilgi vereceğim.
10. AYK yönergeleri, kılavuzları ve ilgili diğer materyalleri ile açıklanan görevlerimi tam ve eksiksiz olarak yerine getireceğim.
11. AYK'nın ve değerlendirilmesi yapılan programın saygınlığını zedeleyebilecek tartışmalara girmeyeceğim; süreç boyunca yapıcı davranışlar sergileyip etik ilkelere uygun hareket edeceğim.

OYK/AYK
Tasarım veya Planlama Programları
Değerlendirici Etik Beyannamesi

12. Din, dil, ırk, cinsiyet, yaş, medeni durum, siyasi görüş ve inançlar gibi özellikler karşısında tarafsızlığımı kaybetmeyip herkese eşit ve adil davranacağım.

TC Kimlik No:.....

Unvan / Ad Soyad:

İmza:

Tarih:.....

Telefon:.....